

Tunnustus Haapsalu lastele

Haapsalu linna algkool sai Roomast teate, et kool saavutas Euroopa linnade 50 kooli seas ajalookonkursil vanemas grupis esikoha.

Poolteist aastat tagasi pakkus Anton Pärn muinsuskaitseametist Haapsalu linna algkoolile võimalust osaleda Euroopa Nõukogu ja rahvusvahelise muinsuskaitseorganisatsiooni ühisprojekti "Linn linna all". Ajaloopärandi-teemalise konkursi raames õpivad Euroopa linnade algkoolilapsed tundma oma linna ajalugu. Poolesaja Euroopa kooli seas osales Eestist ainsana Haapsalu linna algkool.

"Enamiku konkursil osalenud linnade ajalugu on palju pikem kui Haapsalul," ütles projekti juht ajalooõpetaja Eve Eisenschmidt. "Panime Haapsalu Euroopa kaardile," oli õppealajuhataja Riina Kippak uhke.

"Minu jaoks on oluline, et õpetajate enesehinnang ning suhtumine oma kooli on tänu sellele tööle kasvanud," sõnas kooli direktor Elmo Joa.

Ajaloolised kooliüritused

Haapsalu linna algkool osaleb aktiivselt ka "Omanäolise kooli" projektis. "Mõte oli, et kui me ajalooaastaselt tegeleme hakkame, siis olgu see koolis tõesti tunda," rääkis Eve Eisenschmidt.

Alustuseks riputati kooli seinale suur keskaegse Haapsalu kaart. Pidevalt oli mõnes klassis üleval näitus, valmistati ette ajaloolisi näitemänge või koguti ajaloolist ainet linnaelanike ning hoonekohta. Ka kõik traditsioonilised kooliüritused olid Haapsalu algkoolis möödunud aastal tavapärasest ajalooühendusega.

Mitu aastat on toimunud kooli künagisele õpilasele Stenile pühendatud muinasjutuvõistlus. Sel korral oli muinasjututeema täpselt ette antud: tuli kirjutada legend Haapsalust.

Kui kool juunikuus Rooma saatmiseks materjale kokku pani, oli tükk tegevuse paremate tööde valiku ning nende postitõlbulikuks pakkimisega. "Kogesime, et ajalugu on võimalik siduda kõigi ainetega, isegi kehalise kasvatuses," selgitas Eisenschmidt, pidades silmas jüriööhtust piiskopilinnuse vallutamiseks.

Algkooli direktor Elmo Joa tõdes, et Haapsalu algkool oli Läänemaal ennegi tuntud oma eripäraste ürituste poolest. Kui "Linn linna all" käivitus, võtsid sellest osa kõik klassid ja õpetajad. Direktor ise on nõus vajadusel kooli ette ka piiskopirüü või muistse malevapealikuna astuma.

Ainuüksi värvipildid ja videofilmid, mis aasta jooksul üles võetud, läksid suure summa. Ettevõtmist toetas nii Kultuurkapital kui ka Haapsalu linnavalitsus.

Lastele tuli ajalugu elavaks muuta, rääkis Eve Eisenschmidt. Oma käega sai proovida keraamika valmistamist,

lõngategu ja kangakudumist, leiva- ja võitegu, vitspunutiste nikerdamist. "Sai me aru, kui palju vaeva pidid inimesed vanasti nägema, et oma elu korraldada," tõdesid 7. klassi tüdrukud.

Ajalugu elavaks

Ajalugu aitasid elavaks muuta ka Kalli Pets ja Ülla Paras Läänemaa muuseumist, kes mõtlesid välja ja lavastasid ajaloolisi näidendeid. "Liivi sõja näidend oli kõige huvitavam," meenutasid õpilased. Küsimusele, kes Liivi sõjas võitlesid, oskas 6. klassi poiss täpselt vastata ka nüüd, ligi aasta hiljem.

"Sõdadest ja relvadest oleks rohkem teada tahtnud," nentis 7. klassis õppiv Artur. Kuuenda klassi poisid meenutasid eriti elavalt loengut põhjalastud lavadest.

Oluline osa "Linn linna all" projektis olid loengud, mille eest seisis hea Anton Pärn muinsuskaitseametist. Paljudele õpilastele jätsid kustumatu mulje sajanditevanused loomaluud, mille üks ajaloolane Tallinnast kaasa tõi. "Iga kord tekkis lektorile oma fännklubi," meenutas õpetaja Eisenschmidt.

Läänemaa muuseum ning muuseumitöötajad on nüüd algkoolilastele päris tuttavad. Ühe klassi õpilaste ja lastevanemate stiilne õlgedega jõulupidugi peeti muuseumis. Mitu tüdrukut ja poissi olid suvel giidiks mitmele Haapsalut külastanud klassiekskursioonile.

"Käisin suvel Hispaanias, ilma muluse ajaloo projektita poleks ma osanud sealsete muuseumide vastu huvi tunda," tunnistas 7. klassi poiss Siim.

Õppisid täiskasvanudki

Staažikas õppealajuhataja tunnistas, et teadis varem Haapsalust oluliselt vähem kui praegu. "Jäin peaaegu hätta, kui tüdruk kodus linna ajaloo kohta uuris," on nii mõnigi lapsevanem öelnud.

Kool ootab vanematelt abi ja kaasaloomist. Näiteks lossioües peetud stiilipeole olid ka vanemad palutud vanaaegsetes kostüümides. Kõik selle mänguga kaasa ei läinud, kuid paljud lustisid koos lastega. Albumis on sellest õhtust toredad vanamoodsad pildid.

Sel sügisel on Haapsalu linna algkoolis alustatud teemaga "Ilus inimene". Juba on peetud patsipunumise päev tüdrukutele ja 21. sajandi soengu päev poistele.

Unustatud pole ka ajalugu. Mõni möödunud aasta üritus muutub ilmselt traditsiooniks, näiteks jüriööl linnuse vallutamine. "Kolme aasta pärast, kui uued lapsed on peale kasvanud, võiks järgmise ajaloo projekti käima panna," arvas Kalli Pets Läänemaa muuseumist. "Ajaloohuvi võiks ju Haapsalu algkooli omapära olla," arvas üks algkooli lõpetanud laps.

ANNELI AMMAS
Haapsalu

Piiskopirüü all varjab end Haapsalu algkooli direktor Elmo Joa. KOOLI ARHIIV

Jüriööl vallutas Haapsalu algkool piiskopilinnuse, kus peeti klasside ehk muistsete külade vahel tõsine võistlus ning lõpuks lauldi priiuselaule.

ARVO TARMULA